Voorstel proces windenergie gebied 24 (Reijerscop – Cattenbroek)

De gemeenteraad van Montfoort heeft het besluit genomen om windenergie mogelijk te maken in gebied 24 en daarbij aangegeven dat een toets- en afwegingskader opgesteld moet worden. Hierbij is aangegeven dat het om maximaal 3 windturbines gaat.

De gemeenteraad van Woerden is verder en heeft al een toets- en afwegingskader vastgesteld waarin duidelijk wordt dat er 3 windturbines in gebied 24 mogelijk gemaakt gaan worden.

Aangezien de ontwikkelingen in beide gemeenten direct tegen elkaar aan liggen is volgens de provincie samenwerking noodzakelijk. In het besluit van Gedeputeerde Staten van juli 2025 is ook bevestigd dat de provincie het ziet als één ruimtelijke procedure met één participatieproces. Hiervoor moeten afspraken gemaakt worden tussen de verschillende overheden (gemeente Woerden, gemeente Montfoort en provincie Utrecht). Deze afspraken zullen worden uitgewerkt in een bestuursovereenkomst. In deze notitie worden de eerste contouren van deze afspraken geschetst.

Rolverdeling tussen overheden

De besluiten in de gemeenteraden en de wensen van de gemeenten zijn om in de lead te blijven voor het proces. In dat geval ondersteunt de provincie aan de achterkant voor de gemeentegrens overstijgende vraagstukken. Aan de voorkant trekt Montfoort zelf het participatieproces voor zowel de beleidsparticipatie als het gebiedsproces als onderdeel van de Project-m.e.r. Woerden hoeft de beleidsparticipatie niet meer te doorlopen. De gemeenten geven aan dat wordt samengewerkt aan één procedure en dat gemeente Woerden de trekker is als aanspreekpunt voor de procedure van initiatiefnemer(s). Dit betekent dat gemeente Woerden het proces van het voorbereiden van een vergunningsaanvraag tot het verlenen van een vergunning. Hierbij is het wel nodig dat een goed proces wordt uitgelijnd met minimale vertraging. De provincie blijft formeel het bevoegd gezag tot het moment dat dit duidelijk uitgewerkt is. Na formeel verzoek van gemeenten daartoe zal de provincie afzien van toepassing haar bevoegdheid voor het windpark indien duidelijk is dat het proces van gemeenten voldoende zicht op tijdige realisatie biedt. Om te zorgen dat de procedures goed om elkaar afgestemd blijven en de voortgang geborgd blijft is het van belang dat één coördinerend bevoegd gezag bepaald wordt conform afdeling 3.5 van de Awb. In dit geval zou Woerden die rol kunnen vervullen omdat Woerden al verder in het proces is en een groter deel van het gebied in de gemeente Woerden ligt. De gemeente Woerden neemt in dat geval een coördinatiebesluit en Montfoort neemt een besluit waarmee zij formeel instemt met de coördinatie door de gemeente Woerden. De rolverdeling is dan als volgt:

- Gemeente Woerden:
    - Aanspreekpunt participatieproces van initiatiefnemers voor bewoners in Woerden
    - Besluitvorming coördinatie en bestuursovereenkomst in college Woerden
    - Formeel coördinerend bevoegd gezag
    - Trekker voor proces met initiatiefnemers, na coördinatiebesluit ook voor initiatiefnemers Montfoort
- Gemeente Montfoort:
    - Trekker participatieproces in Montfoort
    - Samenwerkend in het proces met initiatiefnemers, ook na coördinatiebesluit.
    - Besluitvorming in gemeenteraad Montfoort
- Provincie Utrecht

- Ondersteuning op achtergrond voor (coördinatie) ruimtelijke procedure en samenwerking
- Formeel bevoegd gezag voor procedure (tot moment dat de provincie hiervan kan afzien)

Versnelling nodig in Montfoort

Gemeente Woerden loopt qua proces voor op Montfoort en wil geen vertraging voor de initiatiefnemers en politieke besluitvorming in Woerden. Gemeente Montfoort moet daarom een stap bij zetten, ook om de doelen voor de RES op tijd te kunnen halen.

Het voorstel is daarom om parallelle processen te doorlopen zodat er tegelijkertijd versnelling komt in Montfoort en er wel een zorgvuldig proces doorlopen wordt:

1. Het eerste spoor is om aan te sluiten bij coördinatie door de gemeente Woerden. Het college van Montfoort stuurt zo snel mogelijk in het najaar een brief aan het college van Woerden waarin zij aangeven hoe het proces vormgegeven wordt, inclusief het voornemen om Woerden de besluitvorming te laten coördineren. Hierna neemt het college van Woerden een coördinatiebesluit, waarmee het college van Montfoort vervolgens formeel instemt (conform art. 3.21 Awb).
2. Het tweede spoor is een lokaal proces in Montfoort om te komen tot kaders die door de gemeenteraad in Montfoort worden vastgesteld. Er hoeft geen overhaast besluit hierover te komen en er kan een participatieproces voorafgaand doorlopen worden. Het (raads)besluit over kaders moet genomen worden voordat een vergunningsaanvraag wordt ingediend, dit zou dus medio 2026 kunnen. Voordeel hiervan is dat uitkomsten van onderzoeken dan ook meegenomen kunnen worden in de keuzes voor dit kader.

Het college van Montfoort stelt zo snel mogelijk een voorstel vast dat naar de raad wordt gestuurd (oktober 2025). Hierin staan de volgende onderdelen om beide sporen te verankeren:

- Voornemen om in te stemmen met coördinatie door gemeente Woerden
- Overnemen uitgangspunten op grote lijnen van toetsingskader gemeente Woerden (argument hierbij is o.a. dat Woerden ook direct omwonenden van Reijerscop uit Montfoort heeft betrokken)
- Procesbeschrijving hoe gemeenteraad Montfoort later een kader vaststelt waarin het Woerdense kader op hoofdlijnen worden overgenomen en aangevuld met Montfoortse punten n.a.v. input gemeenteraad, participatie en uitkomsten onderzoeken
- Procesbeschrijving over selectie van initiatiefnemers in Montfoortse deel, gebaseerd en zo realistisch mogelijk afgestemd op het proces van Woerden, met onder andere een nog vast te stellen deadline voor het lokaal consortium

Consortium initiatiefnemers

Consortiumvorming van initiatiefnemers voor het Woerdense deel wordt gedaan op basis van het toetsingskader van de gemeente Woerden. Deadline hiervoor is 24 september om tot een consortium te komen van meerendeels lokale partijen en een gezamenlijk plan in te dienen. Indien dit niet lukt kan het college een maatschappelijke tender uitzetten.

Voor het Montfoortse deel is hiervoor nog geen procedure opgezet. Hiervoor zou in het collegebesluit van oktober een proces uitgelijnd moeten worden gebaseerd op het proces in Woerden waarin een deadline bepaald wordt waarvoor een consortium, dat een groot deel

lokaal eigendom (minimaal 50%) voor elkaar krijgt, een plan op hoofdlijnen in moet dienen. Er zijn al partijen klaar om dit plan op te stellen.

Als het lokale consortium in Woerden lukt om voor 24 september 2025 een plan in te dienen zou dit consortium kunnen starten met de voorbereidingen voor de onderzoeken (project-m.e.r.) en participatie. Het consortium in Montfoort kan hierop aanhaken zodra dit bekend is.

Planning

	Bestuurlijk / Besluitvorming	***Initiatiefnemers / Participatie***
18 sep '25	Bestuurlijk overleg met besluit over deze opzet voor het proces	
Sept/okt '25	Voorbereiding college- en raadsbesluiten / Opzetten raadswerkgroep	Consortiumvorming en indienen concept projectplan initiatiefnemers Woerden op basis van toetsingskader gemeente Woerden (deadline 24 september)
Okt '25	Raadsbesluit van gemeente Montfoort over samenwerking over voornemen tot instemmen met coördinatie door gemeente Woerden en proces initiatiefnemers Collegebesluit in gemeente Woerden over coördinatie oppakken (waarna Montfoort formeel instemt)	Communicatie vanuit gemeenten over coördinatie Woerden en samenwerking Voorbereiding van de participatie en onderzoeken door initiatiefnemer(s) Woerden Voorbereiding participatie gemeente Montfoort over kaders
Okt/Nov '25	Opstellen en ondertekenen bestuursovereenkomst tussen beide gemeenten en provincie over samenwerking.	Start participatie en onderzoeken voor de project-m.e.r. door initiatiefnemer(s) in Woerden Start participatie gemeente Montfoort over kaders
Okt- Dec '25		Consortiumvorming initiatiefnemers Montfoort kan starten direct na raadsbesluit. Hiervoor kan consortium voor einde van het jaar eerste opzet opstellen.
Q1 '26		Consortium initiatiefnemers Woerden en consortium initiatiefnemers Montfoort maken afspraken of vormen gezamenlijk één consortium
Q2 '26	Besluit gemeenteraad Montfoort over kaders (eind Q2' 26)	Initiatiefnemers bespreken eerste resultaten onderzoeken en uitvoeringsscenario's met omgeving

Q3 ‘26	Besluit over overlaten bevoegd gezag aan gemeenten Woerden en Montfoort (indien duidelijk dat proces gemeenten snel en efficiënt is)	Keuze voor voorkeursvariant op basis van onderzoeken en participatie
Q3 ‘26		Vergunningsaanvraag indienen bij gemeenten Woerden en Montfoort

Overlaten bevoegd gezag provincie aan gemeenten

Scenario A:

De wens van beide gemeenten is dat de provincie het bevoegd gezag aan gemeenten overlaat. De provincie kan hiermee instemmen als duidelijk naar voren komt dat het proces van gemeenten snel en efficiënt is. Dit moet duidelijk worden doordat gemeenten in de collegebesluiten van oktober aangeven zich te houden aan de planning uit deze memo en zich in te zetten voor het opwek doel in het gebied (110 GWh). Het moment voor overlaten bevoegdheid wordt gepland nadat het raadsbesluit over de kaders in gemeente Montfoort is genomen (gepland eind Q2 2026). Dan is namelijk voldoende duidelijkheid te krijgen over commitment van beide gemeenten. Nadat dit besluit is genomen kan de provincie de bevoegdheid overlaten aan gemeenten zodat de initiatiefnemers daarna in Q3 een vergunningsaanvraag bij de gemeenten kunnen indienen.

Scenario B:

Er kan ook sprake zijn van een scenario B in het geval de gemeenteraad van Montfoort het besluit over de kaders niet neemt of dat het besluit zo beperkend zal zijn dat een reëel plan niet gerealiseerd kan worden en/of het opwek doel niet (op tijd) gehaald kan worden. In het geval van scenario B1 zal de provincie de bevoegdheid niet overlaten aan gemeente Montfoort, maar enkel aan gemeente Woerden. De provincie zal dan een projectbesluit nemen voor het grondgebied van Montfoort, en de coördinatie van het besluit van Woerden op zich nemen. De gemeente Woerden neemt dan de besluiten zoals gepland zelf, alleen wordt de provincie coördinerend bevoegd gezag. Een scenario B2 is ook mogelijk als blijkt dat de gemeente Woerden een besluit neemt die de procedure zou vertragen/bemoeilijken. Ook in dat geval zal de provincie het bevoegd gezag niet overlaten/terugnemen.

In de brief over overlaten bevoegdheid die nu gepland staat voor Q3 2026 zal de provincie ook aangeven dat het de bevoegdheid weer terug kan nemen indien gemeenten het proces onvoldoende voortgang geven.

Communicatie

In oktober na de college- en raadsbesluiten communiceren de gemeenten individueel. Dit doen ze richting hun gemeenteraad (raadsinformatiebrief) en richting inwoners (nieuwsbericht). Inhoud van de communicatie zal gebaseerd worden op de volgende argumenten:

- Dit besluit is een uitwerking van het besluit van onze gemeenteraad net voor de zomer.
- Door dit besluit houden we zelf de regie. Alternatief was namelijk dat provincie het zou doen.
- We geven hiermee duidelijkheid aan onze inwoners zodat ze weten waar ze aan toe zijn en wie welke rol heeft
- We zorgen ervoor dat de onderzoeken gedaan worden voor het hele gebied zodat effecten van ontwikkelingen in de ene gemeente ook meegenomen worden in de andere
- Inwoners krijgen dezelfde bescherming als in Woerden, daarbij wordt nog een lokale verdiepingsslag gemaakt (Montfoort)

Begin november na bestuursovereenkomst communiceren de drie partijen gezamenlijk met de volgende lijn via een gezamenlijk persbericht. De inhoud zal dan zijn:

- Provincie staat achter de samenwerking van gemeenten
- Provincie en gemeenten maken afspraken over de samenwerking, de planning en procedurele inzet naar initiatiefnemers
- Inwoners hebben zo duidelijkheid over het proces

Bestuursovereenkomst zelf wordt gedeeld met de parlementen en wordt openbaar.